

**DN12- 12,14,15,40,41,43 Tentamen i Numeriska metoder gk, 08-12-17****DEL 1** Inga hjälpmedel. Betygsgränser inkl bonuspoäng: 14p E**1.** Differentialekvationsproblemet

$$\frac{d^3q}{dt^3} + 3\frac{dq}{dt}q^2 = \sin(t)$$

(2p) skrivs om som ett system av n st första ordningens differentialekvationer Då blir n ...

- |   |  |
|---|--|
| <input type="checkbox"/> det är omöjligt att säga | <input checked="" type="checkbox"/> 3. |
| <input type="checkbox"/> 1.                       | <input type="checkbox"/> 4.            |
| <input type="checkbox"/> 2.                       |  |

(2p) **2.** Minstakvadratanpassning görs av ett tredjegradspolynom till givna mätdata  $y_1, y_2, y_3, y_4, y_5$  vid  $x$ -värdena  $x_1, x_2, x_3, x_4, x_5$ .

Hur många okända parametrar ska bestämmas?

Problemet ovan leder till ett överbestämt linjärt ekvations-system  $Ax \approx b$ . Vilket påstående nedan är sant?

- |   |   |
|---|---|
| <input type="checkbox"/> Två.             | <input type="checkbox"/> Normalekvationerna lyder $AA^T x = Ab$   |
| <input type="checkbox"/> Tre.             | <input type="checkbox"/> Residualvektorn definieras $r = b - Ax$  |
| <input checked="" type="checkbox"/> Fyra. | <input type="checkbox"/> Minstakvadratmetoden minimerar normen för $x$  |
| <input type="checkbox"/> Fem.             | <input checked="" type="checkbox"/> Minstakvadratmetoden minimerar Euklidiska normen för $r = b - Ax$ .                       |
| <input type="checkbox"/> Tio.             | <input type="checkbox"/> Om kolumnerna i $A$ är linjärt beroende så blir normalekvationernas koefficientmatris icke-singulär. |

(2p) **3.** Givet en funktion  $f(t)$ . Uttrycket  $(f(3.01) - f(2.99))/0.02$  är en differensapproximation till ... (fler alternativ kan vara rätt, felaktigt svar ger avdrag i uppg. 3 endast)

- |  |                                      |
|--|--------------------------------------|
| <input checked="" type="checkbox"/> $f'(3.01)$ | <input type="checkbox"/> $f''(3.01)$ |
| <input checked="" type="checkbox"/> $f'(3.00)$ | <input type="checkbox"/> $f''(3.00)$ |
| <input checked="" type="checkbox"/> $f'(2.99)$ | <input type="checkbox"/> $f''(2.99)$ |

(2p) **4.** En grov approximation till

$$\int_0^{0.5} \frac{dx}{100 + x^2 + 0.1x^3}$$

är ...

- |   |                              |
|---|------------------------------|
| <input checked="" type="checkbox"/> 0.005 | <input type="checkbox"/> 5   |
| <input type="checkbox"/> 0.05             | <input type="checkbox"/> 50  |
| <input type="checkbox"/> 0.5              | <input type="checkbox"/> 500 |

- (2p) 5. En metod för ekvationslösning har genererat korrektionstermerna  $0.01, 0.001, 10^{-5}, 10^{-9}, \dots$   
 Vad kan vi säga om ...

metodens konvergens? den asymptotiska felkonstanten

- |  |  |
|--|--|
| <input type="checkbox"/> Ingenting                               | <input type="checkbox"/> $10^{-4}$     |
| <input type="checkbox"/> Det är linjär konvergens                | <input type="checkbox"/> 0.01          |
| <input checked="" type="checkbox"/> Det är kvadratisk konvergens | <input type="checkbox"/> 0.1           |
| <input type="checkbox"/> Det är kubisk konvergens                | <input type="checkbox"/> 1             |
|  | <input checked="" type="checkbox"/> 10 |

- (3p) 6. Givet ekvationen  $x^4 + e^{x-100} = 16$ , där  $e^{-100} \approx 4 \times 10^{-44}$

En bra startgissning är ... Felet i startgissningen är ca ...

- |                                       |  |
|---------------------------------------|--|
| <input type="checkbox"/> 0            | <input checked="" type="checkbox"/> $10^{-44}$ |
| <input type="checkbox"/> 0.1          | <input type="checkbox"/> $10^{-24}$            |
| <input checked="" type="checkbox"/> 2 | <input type="checkbox"/> $10^{-10}$            |
| <input type="checkbox"/> 16           | <input type="checkbox"/> $10^{-6}$             |
| <input type="checkbox"/> 100          | <input type="checkbox"/> 0.01                  |

- (2p) 7. För att beräkna en approximation till  $y(1.1)$  för ekvationen

$$\frac{dy}{dt} = t^2y - 0.08y^2, \quad y(1) = 10$$

görs ett steg med Eulers metod. Resultatet blir

- |                              |  |
|------------------------------|--|
| <input type="checkbox"/> 9.6 | <input type="checkbox"/> 10.1            |
| <input type="checkbox"/> 9.8 | <input checked="" type="checkbox"/> 10.2 |
| <input type="checkbox"/> 10  | <input type="checkbox"/> 10.4            |

- (3p) 8. Integralen  $\int_0^\infty f(x)dx$  med

$$f(x) = \frac{1}{x^7 + \sqrt{x^4 + 3x^2 + x + 1}}$$

skall beräknas med fel mindre än  $2 \times 10^{-12}$ . Då är det lämpligt att beräkna  $\int_0^B f(x)dx$  med  $B \dots$

- |                             |   |
|-----------------------------|---|
| <input type="checkbox"/> 3  | <input checked="" type="checkbox"/> 100 |
| <input type="checkbox"/> 10 | <input type="checkbox"/> 300            |
| <input type="checkbox"/> 30 | <input type="checkbox"/> 1000           |

- (2p) 9. Heuns metod för numerisk lösning av differentialekvationer har noggrannhetsordning 2.  
 Detta betyder att ...

- Felet avtar med antalet steg
- Antalet korrekta decimaler kvadreras
- Felet är proportionellt mot steglängden
- Det globala felet är proportionellt mot steglängden i kvadrat